

TÜRKİYE İMSAD
Türkiye İnşaat Malzemesi
Sanayicileri Derneği

AYLIK SEKTÖR RAPORU MART 2015

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ✓ 2014 yılında alınan toplam yapı ruhsatları yüzde 24,3 arttı.
- ✓ 2014 yılında alınan konut dışı bina yapı ruhsatları yüzde 24,2 arttı.
- ✓ İnşaat sektöründe istihdam Aralık ayında 1,83 milyon kişi.
- ✓ İnşaat sektöründe güven endeksi yeni yılın ilk üç ayında 16,4 puan arttı.
- ✓ Mevcut inşaat işleri mevsimsellik ile birlikte artıyor.
- ✓ Yeni alınan inşaat işlerinde kademeli artış Mart ayında durdu.
- ✓ 2015 yılı Şubat ayında konut satışları yüzde 15 arttı.
- ✓ 2015 yılı Şubat ayında birinci el konut satışları yüzde 6,8 arttı.
- ✓ 2015 yılı Şubat ayında yeni konut fiyatları yıllık artışı yüzde 6,4.
- ✓ 2015 yılı Mart ayında konut kredilerinde yıllık büyüme yüzde 15,8.
- ✓ Konut kredisi aylık ortalama faiz oranı Mart ayında yüzde 0,90.
- ✓ 2015 Ocak ayında inşaat malzemesi sanayi üretimi yüzde 12,1 küçüldü.
- ✓ 2015 Ocak ayında inşaat malzemesi ihracatı yüzde 19,6 geriledi ve 1,39 milyar dolar oldu.
- ✓ 2015 Ocak ayında inşaat malzemesi ithalatı yüzde 7,2 gerileyerek 666 milyon dolar oldu.
- ✓ İlk çeyrekte ekonomik büyüme sıfıra yakın.
- ✓ TC Merkez Bankası politika faizini değiştirmede; TL faizler yukarı yönlü.
- ✓ Tüketici güveni son 6 yılın dip seviyesinde.
- ✓ Türk lirası değer kaybediyor; sepet kur 2,70 TL'ye yakın.
- ✓ ABD Merkez Bankası Haziran ayında faiz artışlarına başlayacak.
- ✓ ABD Merkez Bankası FED faiz artışlarının daha sınırlı olacağını açıkladı.
- ✓ Avrupa Merkez Bankası yeni parasal genişleme programına başladı; büyüme desteklenecek.
- ✓ Brent petrol varil fiyatları 50-60 dolar arasında.
- ✓ Euro-Dolar paritesi 1,05'den döndü.
- ✓ ABD'de inşaat harcamaları 2015 yılında yüksek seviyesini koruyor.
- ✓ ABD'de birinci el konut satışları Şubat ayında rekor kırdı; 539 bin Adet.
- ✓ AB inşaat harcamaları 2015 yılına büyüme ile başladı; yüzde 3,0.
- ✓ Şubat ayında inşaat demiri ve kereste fiyatları geriledi.

EXECUTIVE SUMMARY

- ✓ Total building permits increased 24,3 percent in the 2014.
- ✓ Total none-housing building permits increased 24,2 percent in the 2014.
- ✓ Construction sector employment is 1,83 million in December of 2014.
- ✓ Construction confidence index rose 16,4 point at the first three months of the new year.
- ✓ Existing construction activities increased in March.
- ✓ New construction order slowed down in March.
- ✓ House sales increased 15,0 percent in February.
- ✓ House first sales increased 6,8 percent in February.
- ✓ New house sale price rose 6,4 percent in annualy term.
- ✓ Housing loans yearly based growth rate is 15,8 percent.
- ✓ Average monthly housing loan interest rate is 0,90 percent in March.
- ✓ Construction materials sector industrial production decreased 12,1 percent in January.
- ✓ Construction materials export decreased 19,6 percent in January and is 1,39 billion USD.
- ✓ Construction materials import decreased 7,2 percent in January and 666 million USD.
- ✓ Economic growth is estimated close to zero for first quarter of the new year.
- ✓ Turkish Central Bank holded policy rate stable. TL interest rates are increasing.
- ✓ Consumer confidence is at the deepest point.
- ✓ Turkish Lira is losing value and Currency basket rate is close to 2,70 Turkish Liras.
- ✓ American Federal Reserve Bank announced that interest rates will rise gradually and limited
- ✓ European Central Bank has started a new quantitative easing programme; economic growth will be supported.
- ✓ Brent oil price is at between 50-60 dollar.
- ✓ Euro Dolar parity turned back from 1,05 level.
- ✓ US construction expenditures are at highest level in the new year.
- ✓ EU construction expenditures increased 3,0 percent in the first month of the new year.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

2014 Yılında Alınan Toplam Yapı Ruhsatları Yüzde 24,3 Arttı

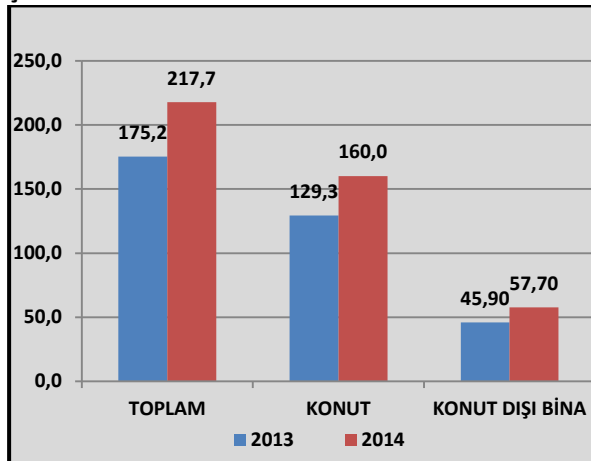
Alınan konut ve konut dışı bina yapı ruhsatları bir dönem sonraki inşaat harcamaları için önemli bir öncü gösterge olmaktadır.

2014 yılında ekonomideki ve inşaat sektöründeki yavaşlamaya rağmen alınan toplam yapı ruhsatları metrekare bazında yüzde 24,3 artmıştır.

2014 yılında alınan toplam yapı ruhsatları metrekare olarak yüzde 24,3 artarak 217,7 milyon m²'ye yükselmiştir.

Alınan konut yapı ruhsatları ise yine bir önceki yıla göre metrekare bazında yüzde 23,4 artarak 160,0 milyon m²'ye ulaşmıştır. Alınan konut yapı ruhsatları 2015 yılındaki yeni inşaat başlangıçları için ümit vermektedir.

ŞEKİL.1 ALINAN YAPI RUHSATLARI MİLYON M²

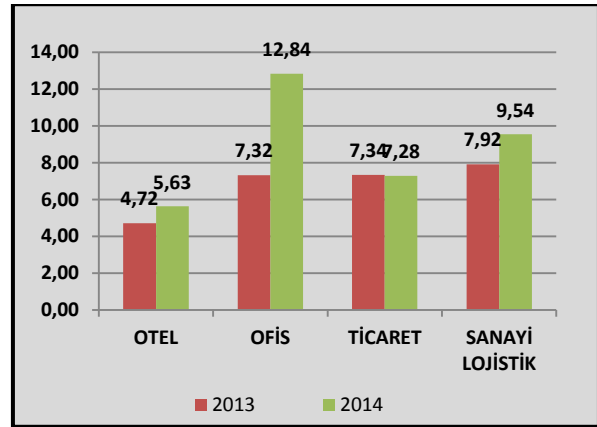
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Alınan yapı ruhsatları içinde konut dışı bina ruhsatlarında da önemli bir artış yaşanmaktadır. Konut dışı binalar için alınan yapı ruhsatları da 2014 yılında yüzde 24,2 artarak 57,7 milyon metrekareye yükselmiştir.

Konut dışı bina yatırımları içinde özellikle ticari gayrimenkul sektörünü oluşturan binalar için alınan yapı ruhsatlarında geçen yıla göre artışlar yaşanmıştır.

Konut dışı binalarda alınan yapı ruhsatları içinde en yüksek artış ofis binalarında gerçekleşmiştir. Ofis binaları için alınan yapı ruhsatları yüzde 75,4 artarak 12,84 milyon metrekareye yükselmiştir

ŞEKİL.2 ALINAN KONUT DIŞI BİNA YAPI RUHSATLARI MİLYON M²

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektöründe İstihdam Aralık Ayında 1,83 Milyon

İnşaat sektöründe istihdam Aralık ayında 1,83 milyon kişi olmuştur. 2014 Aralık ayında inşaat sektöründeki istihdamın toplam istihdam içindeki payı da yüzde 7,1 olarak gerçekleşmiştir.

TABLO.1 İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM

DÖNEM	TOPAM İSTİHDAM (000 KİŞİ)	İNŞAAT SEKTÖRÜ İSTİHDAM (000 KİŞİ)	İNŞAAT SEKTÖRÜ PAY %
2012 ARALIK	23.984	1.666	6,9
2013 HAZİRAN	25.366	1.948	7,7
2013 ARALIK	24.320	1.784	7,3
2014 MART	25.583	1.812	7,1
2014 HAZİRAN	26.586	1.958	7,4
2014 EYLÜL	26.169	1.975	7,5
2014 ARALIK	25.642	1.829	7,1

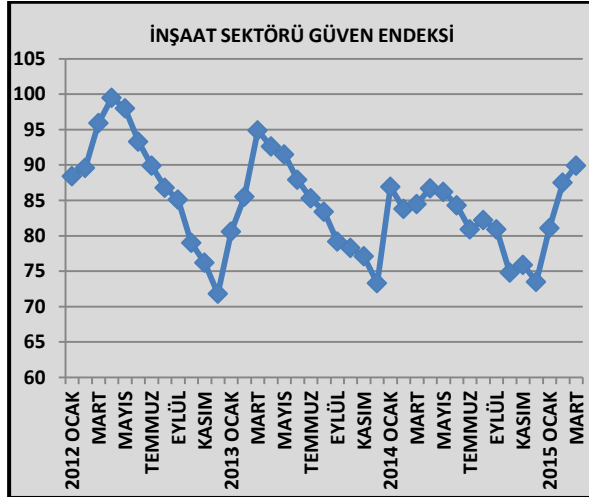
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektöründe Güven Endeksi Mart Ayında 2,4 Puan Arttı

İnşaat sektörü güven endeksinde artış yeni yılın üçüncü ayında da sürmüştür. İnşaat sektörü güven endeksi geçen yılı 73,5 puan ile yılın en düşük seviyesinden kapatmıştı. Yeni yılın ilk üç ayında inşaat sektörü güven endeksi geçen yılsonuna göre 16,4 puan artarak 89,9 puana yükselmiştir. 2015 yılının ilk üç ayındaki güven artışı geçen yılların oldukça üzerinde olmuştur. Böylece güven endeksi geçen yılın Mart ayının 5,3 puan üzerine çıkmıştır.

ŞEKİL.3 İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ 2010=100

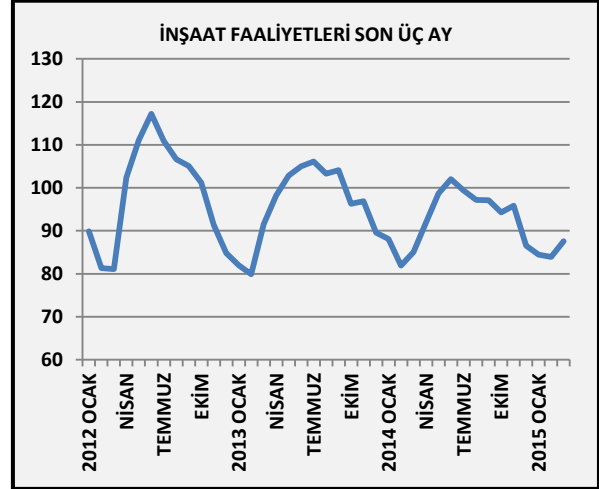

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Mart Ayında 3,7 Puan Arttı

Mevcut inşaat işleri seviyesi mevsimsellik etkisi ve zorlu kış koşullarının geride kalmaya başlaması ile Mart ayında yükselmiştir. Böylece mevcut inşaat işleri seviyesi 2014 yılının Haziran ayından bu yana ilk kez yükselmiştir. Mart ayındaki 3,7 puan artış ile mevcut işlerin seviyesi 87,6 puana yükselmiştir. Mevcut işler seviyesi geçen yılın aynı ayına göre 2,6 puan yukarıdadır.

ŞEKİL.4 SON ÜÇ AY İNŞAAT FAALİYETLERİ 2010=100

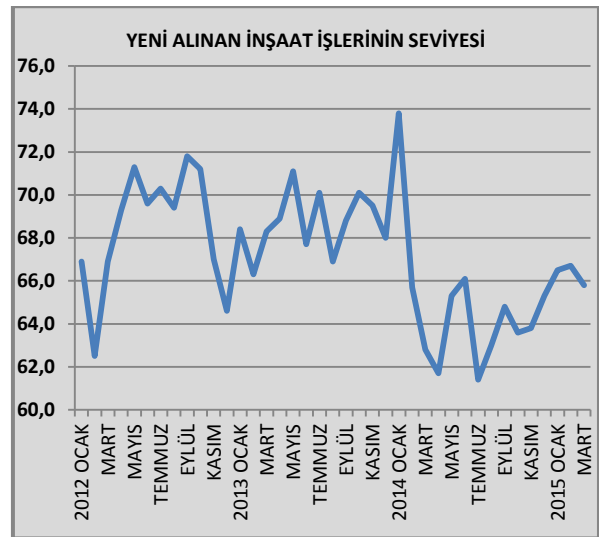

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Mart Ayında 0,9 Puan Düştü Ve Halen Zayıf Seviyede

2014 Temmuz ayından bu yana alınan inşaat işlerinde yaşanan sınırlı ve kademeli toparlanma Mart ayında durmuştur. Alınan yeni inşaat işleri yeni yılın ilk iki ayında 1,4 puan arttıktan sonra Mart ayında 0,9 puan gerilemiştir. Buna karşın yeni alınan işler seviyesi Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre 3,0 puan yukarıda gerçekleşmiştir.

ŞEKİL.5 YENİ ALINAN İNŞAAT İŞLERİNİN SEVİYESİ

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Konut Satışları Şubat Ayında Yüzde 15 Arttı

Yeni yılın ilk ayında konut satışları yüzde 1,7 gerileyerek 86.167 olarak gerçekleşmişti. Şubat ayında ise konut satışları yüzde 15 artmıştır.

Geçen yılın Şubat ayı konut satışlarında 82.597 adet ile en düşük satışın gerçekleştiği ay olmuştu. 2015 yılı Şubat ayında ise satışlar 95.021 adet olarak gerçekleşmiştir.

Şubat ayı konut satışları Ocak ayının da üzerinde olmuştur. Ancak geçen yılın son iki ayındaki yüz bin adet üzerinde olan satışların henüz oldukça altında satışlar yapılmaktadır

TABLO.2 AYLIK KONUT SATIŞLARI

DÖNEM	2014	2015	2015-2014 DEĞİŞİM %
OCAK	87.639	86.167	-1,7
ŞUBAT	82.597	95.021	+15,0
MART	87.617		
NİSAN	83.610		
MAYIS	90.377		
HAZİRAN	92.936		
TEMMUZ	85.101		
AĞUSTOS	105.624		
EYLÜL	115.786		
EKİM	95.645		
KASIM	103.783		
ARALIK	134.666		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İkinci El Konut Satışları Yükseldi

Konut satışları içinde birinci el ve ikinci el konut satışları dağılımı önemlidir. Birinci el satışları yeni konut başlangıçları için önemli bir göstergedir. 2015 yılının Şubat ayında yaşanan konut satışlarındaki artış büyük ölçüde ikinci el satışlarından kaynaklanmıştır.

Yılın ilk iki ayında ikinci el konut satışları yüzde 11,1 artarak 102.555 adet olmuştur. Birinci el konut satışları ise yılın ilk iki ayında sadece yüzde 0,5 artış göstermiştir. Konut satışlarında birinci elde gerileme olmaması dahi ümit vermekle birlikte konut talebi şimdilik ikinci ele daha çok yönelmektedir.

TABLO.3 AYLIK KONUT SATIŞLARININ DAĞILIMI

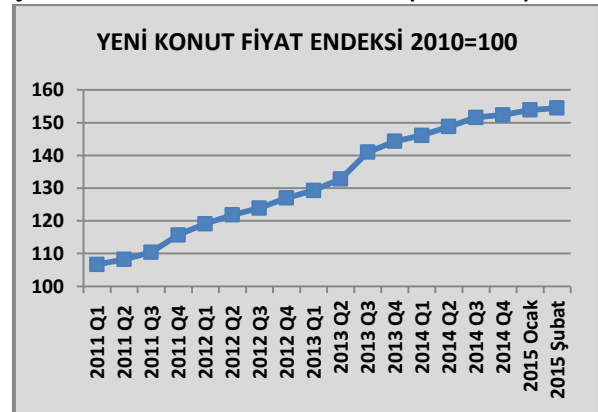
DÖNEM	TOPLAM	BİRİNCİ EL	İKİNCİ EL
2014 OCAK-ŞUBAT	170.236	78.229	92.007
2015 OCAK-ŞUBAT	181.188	78.633	102.555
% DEĞİŞİM	+ 6,4	+0,5	+11,1

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Konut Fiyatları 2015 Yılı Şubat Ayında Yıllık Olarak Yüzde 6,9 Arttı

Yeni yılın ilk iki ayında yeni konut fiyat artışları durağan seyrini sürdürmektedir. Yıllık fiyat artış yüzde 6,9 olarak gerçekleşmiştir. Yeni konutların yıllık fiyat artışları enflasyonun altında kalmaya devam etmektedir. Son bir yılda yeni konut fiyatlarında en yüksek artış yüzde 7,0 ile 3+1 tipi konutlarda olmayı sürdürmektedir.

ŞEKİL.6 YENİ KONUT FİYAT ENDEKSİ(2010=100)

Kaynak: REIDIN Yeni Konut Fiyat Endeksi

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Konut İnşaat Maliyetleri 2014 Yılında Yüzde 9,5 Arttı

2014 yılında konut inşaat maliyetlerinde yıllık artış yüzde 9,5 olmuştur. 2014 yılında işçilik maliyetleri yüzde 10,2 ve malzeme maliyetleri ise yüzde 9,3 artış göstermiştir. 2014 yılında konut inşaat maliyetleri enflasyonun yaklaşık 2,0 puan üzerinde bir artış göstermiştir.

Konut inşaat maliyetlerinin 2014 yılında hem işçilik hem de malzeme tarafında arttığı görülmektedir. Yıl genelinde enflasyonun yüksek seyretmesi özellikle işçilik maliyetlerini artırmıştır.

Malzeme maliyetlerindeki artış ise genel maliyet artışının ve işçilik maliyetlerindeki artışın altında kalmıştır.

2014 yılında genel maliyetlerdeki ve döviz kurundaki artışların inşaat malzemesi fiyatlarına ve dolayısıyla maliyetlerine tam olarak yansıtılmadığı görülmektedir.

TABLO. 4 KONUT İNŞAAT MALİYETLERİ 2005=100

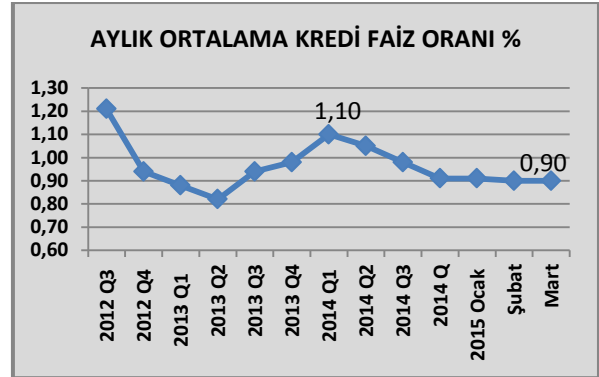
DÖNEM	GENEL	İŞÇİLİK	MALZEME
2011 Q2	161.11	178.52	156.52
2011 Q3	166.88	179.72	163.50
2011 Q4	168.48	180.55	165.30
2012 Q1	170.66	183.93	167.16
2012 Q2	171.73	188.76	167.24
2012 Q3	171.83	190.03	167.16
2012 Q4	172.6	191.0	167.7
2013 Q1	175,8	196,2	170,4
2013 Q2	178,6	200,1	172,9
2013 Q3	182,7	202,4	177,5
2013 Q4	184,8	204,9	179,5
2014 Q1	195,4	213,3	190,7
2014 Q2	198,8	219,7	193,3
2014 Q3	202,0	223,4	196,4
2014 Q4	202,3	225,7	196,1

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Yılın İlk Çeyreğinde Konut Kredileri Aylık Ortalama Faizleri Yüzde 0,90 Seviyesinde

Geçen yılın Eylül ayında yüzde 1'in altına inen ve son üç ay içinde gerileyerek yılı yüzde 0,91 oranında kapatan ortalama aylık konut kredisi faiz oranı yeni yılın ilk çeyrek döneminde ortalama yüzde 0,90 seviyesinde gerçekleşmiştir. Merkez Bankası'nın faiz indirimleri konut kredileri faizlerine beklendiği kadar yansımamıştır.

ŞEKİL.7 KONUT KREDİSİ AYLIK ORTALAMA FAİZ ORANLARI YÜZDE

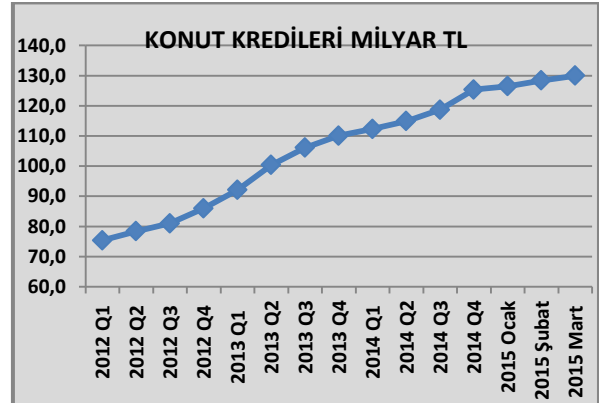

Kaynak: TCMB

Konut Kredilerinde Yıllık Büyüme Yüzde 15,8

Konut kredileri büyüklüğü Mart ayında 130,0 milyar TL'ye ulaşmıştır. Böylece konut kredilerindeki yıllık büyüme yüzde 15,8 olarak gerçekleşmiştir.

ŞEKİL.8 KONUT KREDİLERİ STOKU

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi Ocak Ayında Yüzde 12,1 Geriledi

2014 yılında inşaat malzemesi sanayi üretimi önemli ölçüde yavaşlamış ağırlıklı ortalama sanayi üretimi sadece yüzde 0,7 büyümüştü.

2015 yılının Ocak ayında ise inşaat malzemesi sanayi üretimi yüzde 12,1 düşmüştür. İnşaat malzemesi üretiminde önemli bir yavaşlama gerileme ortaya çıkmıştır.

Ekonomide ve inşaat sektöründe durgunluk ve ihracat pazarlarında yaşanan sıkıntılar ile birlikte inşaat malzemesi sanayi üretimi küçülmüştür.

Yılın ilk ayında üretimi izlenen 26 alt sektörden 18'inde üretim gerilemiştir. 22 alt sektörde gerileme yüzde 10'un üzerinde gerçekleşmiştir.

Yılın ilk ayında üretimde ağırlıklı payı olan çimento, düz cam, hazır beton, taş ve mermerler ile plastik inşaat malzemelerinde gerileme yüzde 20'nin üzerinde olmuştur. Diğer çok sayıda önemi alt sektörde ise üretimde yüzde 10 ile 20 arasında kayıplar yaşanmıştır.

2015 yılının ilk aylarında inşaat malzemelerine talep oldukça zayıf kalmaktadır. Bu nedenle Şubat ve Mart aylarında da inşaat malzemesi sanayi üretimleri düşük gerçekleşmektedir.

Genel sanayi üretimi ile karşılaştırıldığında da aynı küçülme eğiliminin yaşandığı görülmektedir.

TABLO.5 ALT SEKTÖRLERDE SANAYİ ÜRETİMİ

SEKTÖRLER	2015 OCAK
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemeleri	30,9
Diğer Camlar	8,3
Kilit ve Mentese	5,9
Metal Yapı ve Yapı Parçaları	5,9
Seramik Sıhhi Ürünleri	2,7
Soğutma ve Havalandırma Donanımları	1,4
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları	1,4
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı mad.	0,3
Bina Doğramacılığı ve Marangozluk Ür.	-5,9
Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller	-6,9
İnşaat Amaçlı Beton Ürünleri	-9,2
Ana Demir ve Çelik Ürünleri	-9,5
Elektrikli Aydınlatma Ekipleri	-10,5
İnşaat Amaçlı Alçı Ürünleri	-11,6
Merkezi Isıtma Radyatörleri	-12,9
Metalden Kapı ve Pencere	-15,5
Kablolar	-16,1
Kilden Tuğla, Karo ve İnşaat Malzemeleri	-16,4
Diğer musluk ve valf/vana	-19,3
Düz Cam	-20,2
Kireç ve Alçı	-20,3
Plastik İnşaat Malzemesi	-23,7
Taş ve Mermerleri	-26,0
Duvar Kağıdı	-31,7
Hazır Beton	-32,1
Çimento	-34,0
İnşaat Malzemeleri Sanayi Ağırlıklı Ortalama Büyüme	-12,1

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

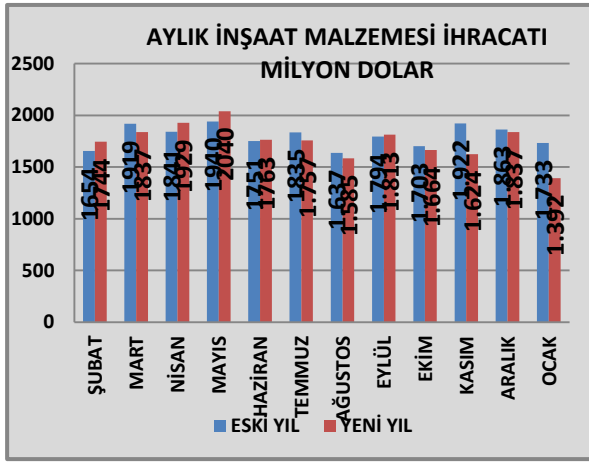

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

Ocak Ayında İhracat Yüzde 19,6 Geriledi

İnşaat malzemesi ihracatı 2015 yılına önemli bir gerileme ile başlamıştır. Ocak ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 19,6 gerileyerek 1,39 milyar dolara inmiştir. Paritelerdeki gerilemeler ve pazarlardaki bozulmalar ihracatı olumsuz etkilemektedir.

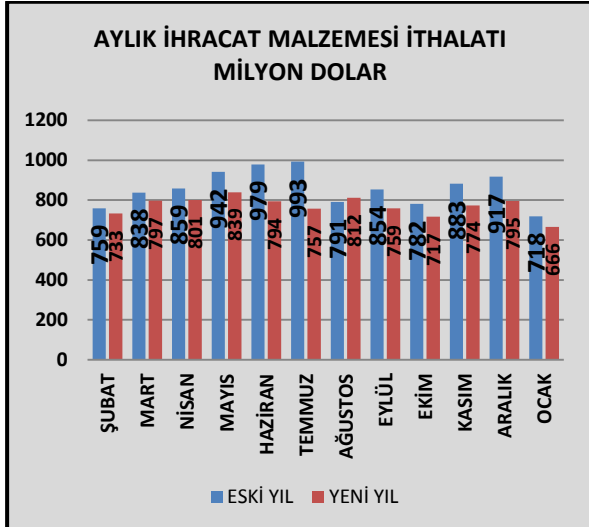
ŞEKİL.9 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI AYLIK

İthalat Ocak Ayında Yüzde 7,2 Geriledi

İthalat 2014 genelinde hemen tüm aylarda gerilemişti. 2015 yılı Ocak ayında da ithalat yüzde 7,2 gerilemiş ve 666 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

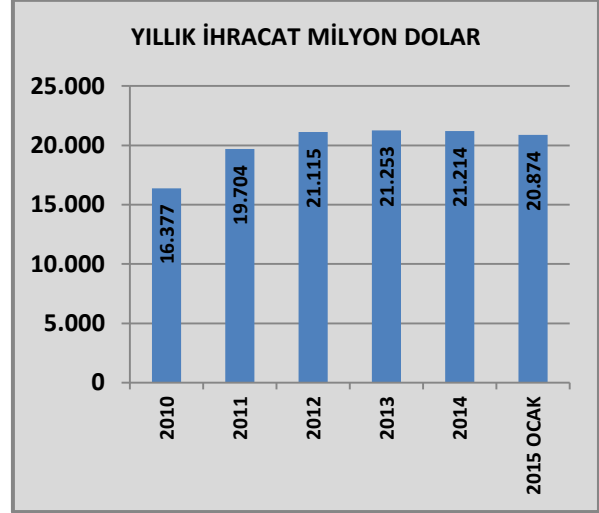
ŞEKİL.10 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI AYLIK

Yıllık İhracat 20,87 Milyar Dolar

2014 yılında inşaat malzemeleri ihracatı yüzde 0,2 gerilemiş ve 21,21 milyar dolar olmuştu. 2015 yılı Ocak ayında ise yıllık ihracat 20,85 milyar dolara inmiştir. İhracat performansı 2015 yılına da iyi başlamamıştır.

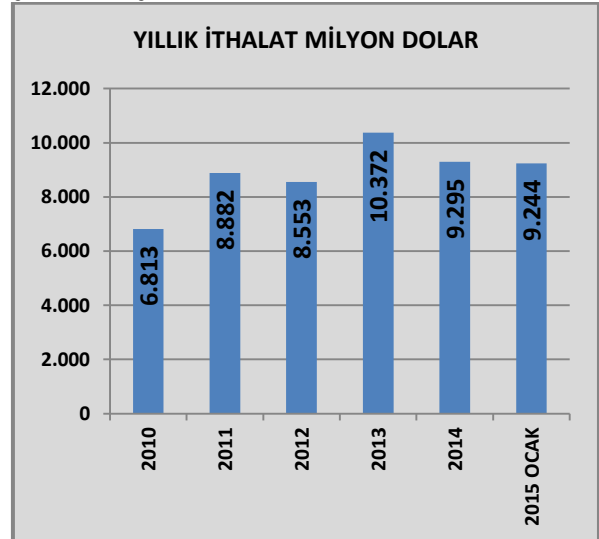
ŞEKİL.11 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI YILLIK

Yıllık İthalat 9,24 Milyar Dolara Düştü

İnşaat malzemeleri ithalatında kademeli gerileme sürmektedir. 2015 Ocak ayı itibarıyla yıllık ithalat 9,24 milyar dolara inmiştir.

ŞEKİL.12 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI YILLIK

AYLIK SEKTÖR RAPORU MART 2015

TABLO.6 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI
2014 -2015 MİLYON DOLAR

SEKTÖRLER	2014 OCAK	2015 OCAK	% DEĞ
ALÇI	5,1	3,0	-41,2
ÇİMENTO	47,5	32,3	-32,0
BOYALAR VE VERNİKLER	26,6	29,7	11,4
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	99,1	95,1	-4,1
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	46,7	42,9	-8,2
DUVAR KAĞITLARI	1,7	0,4	-76,3
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	96,3	75,4	-21,7
MİNERAL YÜNLER	2,3	1,7	-24,0
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	10,9	10,1	-7,5
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	0,5	0,5	19,4
SERAMİK KAPLAMALAR	51,5	38,9	-24,6
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	16,1	14,7	-8,4
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	11,5	9,3	-18,9
CAM YÜNÜ	9,4	7,5	-19,9
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	493,8	360,9	-26,9
DEMİR ÇELİKTEKİ BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	151,4	125,4	-17,2
DEMİR ÇELİKTEKİ İNŞAAT AKSAMI	126,8	108,8	-14,2
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	29,3	26,7	-9,1
DEMİR ÇELİKTEKİ RADYATÖRLER	33,4	26,2	-21,5
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	7,5	4,8	-35,9
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	76,2	63,7	-16,4
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	9,2	10,6	14,6
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	48,4	41,4	-14,4
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	57,2	44,1	-22,9
ASANSÖRLER VE LİFTLER	3,2	2,6	-16,7
MUSLUKLAR VE VANALAR	32,3	26,7	-17,3
ELEKTRİK MALZEMELERİ	49,3	40,8	-17,3
YALITIMLI KABLOLAR	150,9	107,2	-29,0
AYDINLATMA CİHAZLARI	22,8	18,0	-21,1
PREFABRİK YAPILAR	15,8	23,0	45,7
İNŞAAT MALZEMELERİ	1.732,6	1.392,4	-19,6

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

TABLO.7 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI
2014-2015 MİLYON DOLAR

SEKTÖRLER	2014 OCAK	2015 OCAK	% DEĞ
ALÇI	0,8	0,5	-42,8
ÇİMENTO	1,5	0,9	-37,5
BOYALAR VE VERNİKLER	44,1	40,2	-8,9
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	27,4	25,4	-7,4
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	50,0	36,8	-26,4
DUVAR KAĞITLARI	6,1	6,0	-0,7
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	17,7	16,1	-8,9
MİNERAL YÜNLER	4,8	4,0	-17,4
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	6,7	4,8	-27,9
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	0,5	0,3	-39,8
SERAMİK KAPLAMALAR	10,0	8,6	-14,1
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	0,7	0,9	27,3
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	17,2	18,2	5,6
CAM YÜNÜ	13,5	13,5	0,4
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	40,8	22,2	-45,4
DEMİR ÇELİKTEKİ BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	69,7	65,9	-5,4
DEMİR ÇELİKTEKİ İNŞAAT AKSAMI	20,7	11,1	-46,1
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	47,7	47,9	0,4
DEMİR ÇELİKTEKİ RADYATÖRLER	1,9	1,6	-13,7
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	1,1	0,7	-31,3
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	9,0	5,5	-38,7
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	2,4	2,5	1,3
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	47,7	47,3	-0,8
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	60,7	83,0	36,8
ASANSÖRLER VE LİFTLER	12,2	11,9	-2,7
MUSLUKLAR VE VANALAR	48,3	44,1	-8,6
ELEKTRİK MALZEMELERİ	84,7	81,4	-3,9
YALITIMLI KABLOLAR	28,8	25,6	-11,4
AYDINLATMA CİHAZLARI	38,2	38,2	0,0
PREFABRİK YAPILAR	2,9	1,1	-63,5
İNŞAAT MALZEMELERİ	717,7	666,2	-7,2

Gruplandırmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Yılın İlk Çeyreğinde “Sıfır” Ekonomik Büyüme Gerçekleşiyor

Yılın ilk çeyrek döneminde iktisadi faaliyetlerin genel seviyesi sıfıra yakın bir büyüme olduğunu göstermektedir.

Ekonomik büyümenin sıfıra yakın gerçekleşmesinin üç önemli nedeni bulunmaktadır. Bunlardan ilki genel seçimler ve çözüm sürecine yönelik belirsizlikler nedeniyle oluşan bekle-gör dönemidir. Burada yürütme kargaşası da etkili olmaktadır. İkinci etken ekonomi politikalarına yönelik tartışmaların yarattığı güven kaybıdır. Üçüncü önemli unsur ise döviz kurlarındaki artışın yarattığı kayıplardır.

Muhtemelen Nisan ve Mayıs aylarında da iktisadi faaliyetlerde ve ekonomide büyüme yüzde sıfıra yakın kalmaya devam edecektir.

Dolar Kurundaki Artış İle Ödeme Sistemini Kilitledi; Sıkıntı Sürecek

Dolar kurundaki beklenmedik ve yüksek artış firmaların karlılıklarını ve ödeme kapasitelerini önemli ölçüde olumsuz etkilemiştir. Döviz kurlarındaki artışın kalıcı olması ile birlikte firmalar mali yükümlülüklerini ve nakit akışlarını yeniden planlamaktadır. Bu nedenle öncelikle ödemelerde ötelemeler ve taksitlendirmeler yapılmaktadır. Buna bağlı olarak nakit akışlarında sıkıntı yaşanmaktadır. Sıkıntı bir süre daha devam edecektir.

Ekonomiye Güven Azaldı; Tüketici Güveni Son 6 Yılın En Düşük Seviyesinde

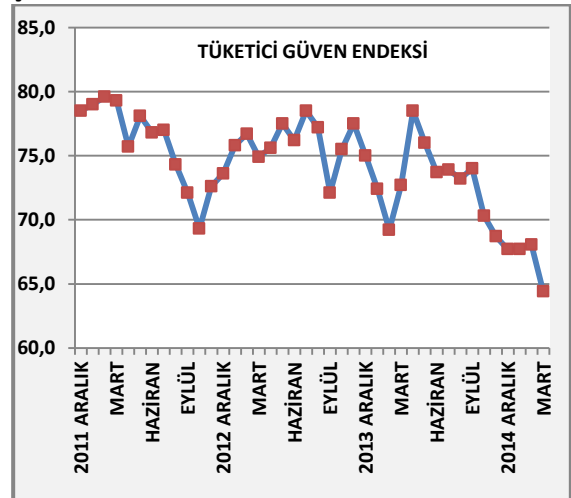
Döviz kurlarındaki artışlar, çözüm sürecine yönelik olarak ortaya çıkan tartışmalar ve belirsizlikler ile seçim sonrasında ilişkin ortaya çıkan çok sayıda senaryonun getirdiği beklentiler ile birlikte tüketici güveni yeni yılda önemli ölçüde gerilemiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayınladığı tüketici güven endeksi son altı yılın en düşük seviyesine inmiştir. Tüketici güveni küresel kriz sonrasında 2009 yılında ve 2014 yılının Ocak-Şubat aylarında önemli ölçüde düşmüştü.

2015 yılının Mart ayındaki güven seviyesi 2009 ve 2014 yılında görülen en düşük seviyelerin de altına inmiştir. Tüketici güveni muhtemelen genel seçime kadar çok düşük kalmaya devam edecektir.

Tüketici güveninin düşük kalması harcamaların da kısılması ve ötelenmesi anlamına gelmektedir.

ŞEKİL.13 TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSLERİ

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Merkez Bankası Mart Ayında Faiz İndirimine Ara Verdi

Merkez Bankası Mart ayında para politikası aracı olarak kullandığı tüm faiz oranlarını sabit tutmuştur. gecelik faiz oranları yüzde 10,75, açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan gecelik borçlanma faiz oranı yüzde 10,25, Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde 7,25, bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı yüzde 7,5, olarak korunmuştur.

Sıkı para politikası duruşunun ve alınan makro ihtiyati önlemlerin etkisiyle kredi büyüme hızları makul düzeylerde seyretmektedir. Dış ticaret hadlerindeki olumlu gelişmeler ve tüketici kredilerinin ılımlı seyri cari dengedeki iyileşmeyi desteklemektedir. Dış talep zayıf seyrini korurken iç talep büyümeye ılımlı düzeyde katkı vermektedir.

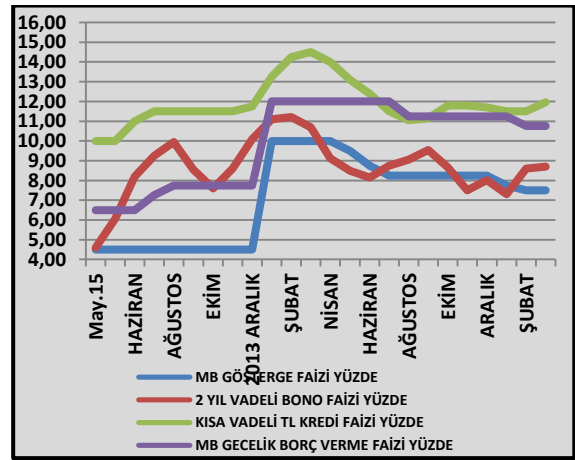
Uygulanan temkinli para ve maliye politikaları ile alınan makro ihtiyati önlemler enflasyonu, özellikle enerji ve gıda dışı (çekirdek) enflasyon göstergelerini olumlu yönde etkilemektedir. Öte yandan küresel piyasalardaki belirsizlikler ve gıda fiyatlarındaki artışlar para politikasındaki temkinli yaklaşımın sürdürülmesini gerektirmektedir.

Önümüzdeki dönemde para politikası kararları enflasyon görünümündeki iyileşmenin hızına bağlı olacaktır. Enflasyon beklentileri, fiyatlama davranışları ve enflasyonu etkileyen diğer unsurlar yakından izlenecek ve enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar para politikasındaki temkinli duruş sürdürülecektir.

Türk Lirası Faizlerde Yükselme Baskısı

Artan belirsizlikler ve Türkiye'nin siyasi risk priminin artması sonucu Merkez Bankası'nın faiz indirimlerine rağmen piyasada repo, mevduat, kredi ve tahvil faizleri artmaktadır. Muhtemelen genel seçime kadar Türk Lirası faizler yukarı yönlü olacaktır.

ŞEKİL.14 TÜRK LİRASI FAİZLER

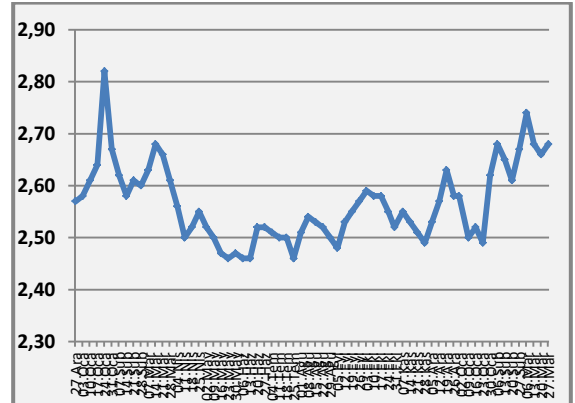

Kaynak: T.C Merkez Bankası

Türk Lirasında Sepet Kur 2,70'e Yakın

Türk Lirası siyasi riskler, Doların güçlenmesi ve beklentilerin bozulması ile değer kaybetmektedir. Sepet kur 2,70 seviyelerine yakın ve yukarı yönlü hareket etmektedir.

ŞEKİL.15 TÜRK LİRASI SEPET KUR

Kaynak: T.C Merkez Bankası

DÜNYA EKONOMİSİ

ABD Merkez Bankası Belirsizlikleri Azalttı

ABD Merkez Bankası FED'in 2015 yılında izleyeceği para politikası içinde faiz artışlarının zamanlaması ve oranına ilişkin belirsizlikler ve beklentiler tüm küresel ekonomiyi etkilemeye devam etmektedir. FED Mart ayı toplantısında kısmen bu belirsizlikleri azaltmış ve yılın geri kalanına ilişkin beklentileri daha öngörülebilir hale getirmiştir.

ABD Ekonomisine İlişkin 2015 Beklentilerinde Önemli Değişiklikler Yapıldı

FED para politikasını ekonomik büyüme, istihdam ve enflasyondaki gelişmelere bağlı olarak şekillendirmektedir. Bu itibarla Mart ayında bu üç göstergeye ilişkin yapılan 2015 öngörülleri önem taşımaktadır. FED 2015 yılı ekonomik büyüme beklentisini aşağı çekmiştir. Ekonomik büyümede bir yavaşlama olduğu tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak 2015 yılında daha önce 2,6-3,0 arasında olan büyüme beklentisi yüzde 2,3-2,7 arasına çekilmiştir.

İşsizlik tarafında da beklentiler aşağıya doğru ve olumlu yönde yenilenmiştir. İstihdam piyasasında iyileşme beklentilerin üzerindedir. 2015 yılsonu için daha önce yüzde 5,2-5,3 arasında olan işsizlik beklentisi yüzde 5,0-5,2 arasına çekilmiştir.

Enflasyon tarafında da artış beklentisi yine aşağı yönlü revize edilmiştir. 2015 yılı için daha önce yüzde 1,5-1,8 olan çekirdek enflasyon beklentisi yüzde 1,3-1,4 aralığına indirilmiştir. Ekonomik göstergelerdeki beklentilere ilişkin revizyonlar izlenecek faiz politikasını da netleştirmiştir.

Haziran Ayından İtibaren Faiz Artışları Başlayabilir, Ancak Faiz Artışları Daha Sınırlı Olacak

FED ekonomik beklentilere bağlı olarak faiz artışına Haziran ayından itibaren başlayabilecektir. FED'in bundan sonra Nisan, Haziran, Temmuz, Eylül, Ekim ve Aralık aylarında faiz toplantıları bulunmaktadır. FED Nisan ayında bir faiz artışı yapmayacağını açıklamıştır. FED muhtemelen Haziran, Temmuz, Eylül aylarındaki toplantılardan birinde faiz artışına başlayacaktır. Faiz artışlarına ilişkin "sabırlı olacağız" deyimini açıklamalardan çıkartarak FED faiz artışında bir belirsizliği ortadan kaldırmıştır.

Ancak FED'in Mart ayındaki toplantısında belki de en önemli açıklama 2015 yılında yapılacak faiz artışları oranlarına ilişkin beklentilerin düşürülmüş olmasıdır. FED'in faiz kararını belirleyen komite üyelerinin 2015 yılsonu faiz beklentisi yüzde 1,125'den yüzde 0,625'e inmiştir. Yani FED faizleri 2015 yılı içinde kademeli ve önceki beklentilerin altında daha sınırlı ölçüde artırmayı düşünmektedir.

Faiz Artışının Daha Sınırlı Yapılacak Olması Doların Güçlenmesini Yavaşlattı

ABD Doları FED'in faiz artışına yaklaşması ve 1 puanın üzerinde faiz artırabileceği beklentisi ile son 10 yılın en değerli seviyesine ulaşmıştı. Euro-Dolar paritesi neredeyse eşitlenmeye doğru gitmekteydi. Türk Lirası başta olmak üzere gelişen ülke para birimlerinde değer kaybı hızlanmıştı.

FED'in faiz artış beklentilerini yılsonu için yüzde 0,625 oranına çekmesi ile birlikte Doların diğer para birimleri karşısında hızlı değer kazanması da durağanlaşmıştır.

DÜNYA EKONOMİSİ

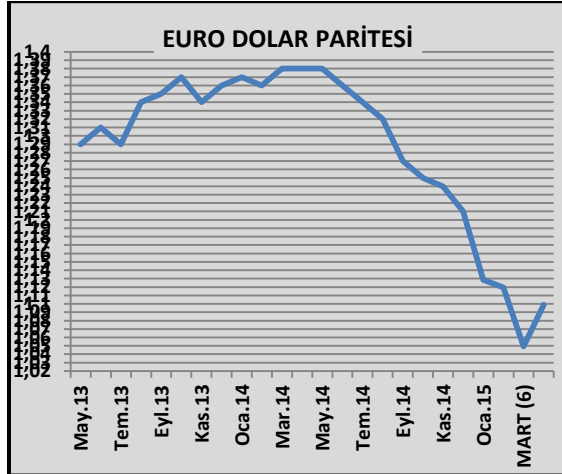
Euro-Dolar Paritesindeki Hızlı Gerileme FED İle Şimdilik Durdu

2015 yılının ilk üç ayında Euro Dolar paritesi Dolar lehine gelişme göstermiş ve 1,05 seviyesinin de altına inmişti. ABD Merkez Bankası FED'in 17-18 Mart toplantıları sonrası faiz artışlarına ilişkin yaptığı daha sınırlı artışlar olacak açıklaması ile birlikte Doların diğer para birimleri karşısındaki hızlı değer kazanma eğilimi durağanlaşmıştır.

Diğer tüm para birimleri Dolar karşısında soluklanmıştır. Bu çerçevede Euro-Dolar paritesi de 1,05 seviyesinden geri dönerek 1,10 seviyesine kadar yaklaşmıştır.

Bu gelişmeye rağmen yılsonuna kadar Doların Euro ve diğer para birimleri karşısında güçlenmesi kademeli ve sınırlı olarak sürecektir.

ŞEKİL.16 EURO DOLAR PARİTESİ

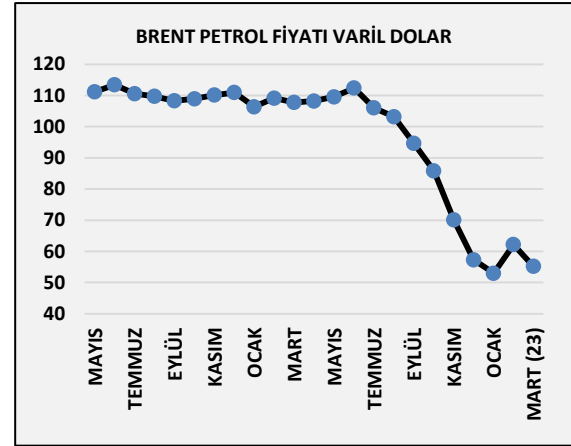
Kaynak: Reuters Günlük Verileri

Petrol Fiyatları 50-60 Dolar Bandına Oturuyor

Petrol fiyatlarına ilişkin farklı fiyat beklentileri sürmektedir. Çeşitli kurumlar halen daha düşük petrol fiyatı beklentilerini açıklamaktadır. Bununla

birlikte petrol fiyatlarının 50-60 Dolar arasına oturmakta olduğu görülmektedir. Son iki ayda güçlenen bu fiyat aralığı dünya ekonomisinde herkes için en iyi fiyat aralığı olacaktır.

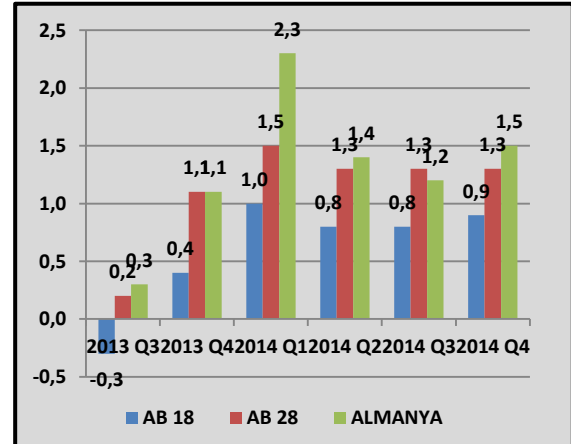
ŞEKİL.17 BRENT PETROL VARİL FİYATI DOLAR

Avrupa Merkez Bankası Devlet Tahvili Alımına Başladı, Ekonomik Büyüme Desteklenecek

Avrupa Merkez Bankası Mart ayından itibaren yeni parasal genişleme programı içinde aylık 60 milyar Euro tutarında devlet tahvili alımlarına başlamıştır. 18 ay sürecek ve toplam 1,2 trilyon Euro tutarında olacak program ekonomide büyümeyi de destekleyecektir.

ŞEKİL.18 AVRUPA BİRLİĞİ'NDE EKONOMİK BÜYÜMELER

Kaynak: Eurostat

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD'de İnşaat Harcamaları Yeni Yılda Da Yüksek

ABD'de konut ve konut dışı inşaat harcamalarında yüksek seviye yeni yılda da sürmektedir. Ocak ayında yıllık inşaat harcamaları 971,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

TABLO.8 ABD İNŞAAT HARCAMALARI
YILLIK MİLYAR DOLAR

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2013 Q1	325,1	544,0	869,2
2013 Q2	341,1	556,0	897,1
2013 Q3	346,1	570,4	916,5
2013 Q4	363,8	582,9	946,7
2014 Q1	383,0	568,6	951,6
2014 Q2	355,9	601,2	957,1
2014 Q3	351,9	614,5	966,4
2014 Q4	355,0	627,1	982,1
2015 OCAK	357,2	614,1	971,4

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD'de Yeni Ev Satışları Şubat Ayında Rekor Kırdı

ABD'de mevcut ve yeni ev satışları 2014 yılını zirvede kapatmıştı. Yeni ev satışları 2015 yılı Şubat ayında ise 539 bin ile yeni rekor seviyesinde gerçekleşmiştir. İkinci el konut satışları ise bir miktar gerilemiştir.

TABLO.9 ABD KONUT SEKTÖRÜ

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK BİN	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK BİRİKİMLİ BİN	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2012 Q4	396	4.900	146,0
2013 Q1	443	4.940	148,6
2013 Q2	455	5.060	159,5
2013 Q3	403	5.260	165,7
2013 Q4	441	4.870	165,6
2014 Q1	407	4.590	166,8
2014 Q2	409	5.030	172,3
2014 Q3	456	5.180	173,5
2014 Q4	479	5.070	173,0
2015 OCAK	500	4.820	
2015 ŞUBAT	539	4.880	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index

Euro Alanında İnşaat Sektörü Yeni Yıla Büyüme İle Başladı

Euro bölgesinde inşaat sektörü harcamaları 2014 yılının ilk iki çeyreğinde büyümüş, son iki çeyreğinde ise küçülmüştü. 2015 yılının ilk ayında ise inşaat harcamaları yüzde 3,0 büyümüştür.

TABLO.10 EURO ALANI İNŞAAT SEKTÖRÜ
BÜYÜME DEĞİŞİM YÜZDE

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2013 Q1	-5,9	-5,5	-7,4
2013 Q2	-3,6	-3,6	-4,1
2013 Q3	-1,2	-1,1	-2,0
2013 Q4	-1,2	-1,1	-2,0
2014 Q1	6,7	7,2	5,2
2014 Q2	3,8	4,6	1,5
2014 Q3	-0,2	0,0	-1,0
2014 Q4	-0,5	-0,9	0,6
2015 OCAK	3,0	3,0	3,0

Kaynak: Eurostat

İnşaat Demiri ve Kereste Fiyatları Düşüyor

Mart ayında inşaat demiri fiyatları gerilemeye devam ederken kereste fiyatları da düşmüş, bakır fiyatları ise artmıştır.

TABLO.11 İNŞAAT MALZEMESİ FİYATLARI

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2012 ARALIK	656	364,93	370
MART	630	336,83	423
HAZİRAN	623	325,53	340
EYLÜL	640	334,20	364
2013 ARALIK	643	331,40	379
MART	630	292,40	387
HAZİRAN	655	314,40	371
EYLÜL	645	303,50	394
2014 ARALIK	635	285,00	385
OCAK	625	246,00	362
ŞUBAT	535	262,80	362
MART	525	2,7940	335

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

ÖZEL BÖLÜM**TÜRKİYE İMSAD İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ BİLEŞİK ENDEKSİ ŞUBAT AYINDA 101,2 PUAN İLE EN DÜŞÜK SEVİYESİNE GERİLEDİ**

İnşaat malzemeleri sanayi bileşik endeksi ölçülmeye başlandığı 2013 yılı Ağustos ayından bu yana 2015 yılı Şubat ayında gerilediği 101,2 puan ile en düşük seviyesine inmiştir.

İnşaat malzemeleri sanayinde mevcut faaliyetler ile güven seviyesini ve önümüzdeki üç aya ilişkin beklentileri ölçen inşaat malzemeleri sanayi bileşik endeksi Şubat ayında 1,4 puan gerilemiştir.

Geçen yılın ilk üç ayında yaşanan olumsuz siyasi gelişmeler ile 2014 Ocak ayında bileşik endeks 101,5 puana kadar inmiş ve endeksin en düşük seviyesini oluşturmuştu. 2015 Şubat ayında ise endeks 101,2 puana inerek geçen yılın Ocak ayı dip seviyesinin de altına inmiştir.

Şubat ayında güven ve beklentilerde önemli gerileme yaşanırken faaliyetler durağanlaşmış ve bir önceki aya göre değişmemiştir.

İnşaat malzemeleri sanayinde faaliyetler beklentilerdeki gerileme ve mevsimsellik-zorlu kış koşulları ile zayıf kalmıştır.

Yurtiçi satışlar değişmez iken ihracatta çok sınırlı artış yaşanmıştır. Cirolarda durağanlık oluşmuştur. Üretim seviyesinde de sınırlı bir artış gerçekleşmiştir.

Tahsilat hızındaki gerileme ise artarak devam etmektedir ve önemli bir sorun haline gelmeye başlamıştır.

İnşaat malzemeleri sanayi güven endeksi ise Şubat ayında 2,7 puan birden gerilemiştir. Güven endeksi geçen yılın Şubat ayının 8,9 puan altına inmiştir. Ekonomiye ve inşaat sektörüne duyulan güvende gerileme Şubat ayında hızlanmıştır.

Yurtiçi pazarlarda genel gidişata ilişkin güven ise daha sınırlı ve kademeli bir gerileme içinde kalmıştır. İhracat pazarları genel gidişatına ilişkin güven ise göreceli pozitif kalmaya çalışan tek güven alanı olmuştur.

Yeni yıla yükselerek başlayan beklentiler ise Şubat ayında yeniden gerilemiştir. Beklenti endeksi 95,4 seviyesi ile 2013 Ağustos ayından bu yana ki en düşük seviyesine gerilemiştir.

Genel ekonomi ve inşaat sektörüne ilişkin beklentilerdeki gerilemeye uzun sürenin ardından ilk kez inşaat malzemeleri sanayi beklentilerindeki düşüş eklenmiştir.

Önümüzdeki üç aya ilişkin yurtiçi ve yurtdışı sipariş beklentileri de durağanlaşmaya başlamıştır.

Siparişlerdeki durağanlık Bahar aylarında beklenen mevsimselliğin de destekleyeceği canlanmanın sınırlı kalmasına yol açabilecektir.